

Niniejsza rozprawa dotyczy procesów o dziesięciny należne kościołowi parafialnemu w Kobylinie (ziemia bielska województwa podlaskiego, diecezja łucka). Były one składane w postaci snopów żyta, jęczmienia i owsa. Parafia kobylińska obejmowała wyłącznie wsie zamieszkałe przez drobną szlachtę, która w znacznej większości nie posiadała poddanych i sama uprawiała ziemię. Plebani kobylińscy pozywali szlachtę, która zalegała z dziesięcinami do sądów szlacheckich (ziemskich i grodzkich).

Pierwszy rozdział opisuje historię dziesięcin w Królestwie Polskim oraz Rzeczypospolitej polsko-litewskiej aż do III rozbioru w 1795 roku, a także zmiany dotyczących jej regulacji tak z zakresu prawa państwowego, jak kanonicznego powszechnego i partykularnego. Kolejny rozdział poświęcono strukturze społecznej i majątkowej ziemi bielskiej, historii i organizacji miejscowych sądów szlacheckich i kościelnych, a na koniec kosztów postępowań w obu tych jurysdykcjach. Następnie scharakteryzowano sytuację ekonomiczną samej parafii kobylińskiej jako instytucji kościelnej, jej plebanów oraz ich krewnych. Poruszono także bardzo ważne zagadnienia zamożności parafian oraz ich stosunków z plebanami i ich rodziną. Ostatni, czwarty rozdział omawia najważniejsze zagadnienia staropolskiego prawa procesowego w świetle materiałów procesowych oraz wyroków sądów szlacheckich dotyczących dziesięcin w Kobylinie.